

Paris, 26 de Juliol del 1939.

SR. Josep Fontanals.
 resident del CASAL CATALA.
 General P.O.Box 456.
 New York City -N.Y. (E.U.)

Distingit compatriota,

Encara que sense resposta a la nostra lletra del mes d'abril prop-passat, creiem convenient informar-vos, en línies generals, de la nostra organització i dels treballs fins ara realitzats per tal de contribuir a l'ajut als refugiats i al manteniment de la cultura catalana. La nostra central, organitzadora de l'associació internacional "Fundació Ramon Llull", ha instal·lat i mantingut des del mes de març darrer una residència a Montpeller, una altra a l'Isle-Adam i Boissy i ha col·laborat a la instal·lació de les de Tolosa i de Roissy-en-Brie, sota el patronatge dels Comitès francesos locals. El total de persones que s'allotgen actualment a les nostres residències és de 650. El nucli principal es troba a Montpeller, on n'hi ha més de 300, entre les quals s'hi troben els Diputats del Parlament Català, els alcaldes de les capitals, molts Consellers municipals, professors, alts funcionaris i dirigents polítics. A la residència de Tolosa hi ha especialment professors d'Universitat, mestres, escriptors i periodistes. A la residència de l'Isle-Adam i a Roissy s'hi troben principalment acadèmics, escriptors i artistes.

El Centre d'ajut, actuant principalment per mitjà de l'oficina de Perpinyà, ha repartit més de 40.000 tickets per a un restaurant popular (serveis inaugurats en el mes de febrer); té instal·lada una clínica per als refugiats i un taller de confecció de roba amb l'ajut, principalment, del Comitè Britànic (National Joint Committee). La manca de recursos ha impedit l'extensió i la continuació dels sistemes d'ajuts individuals en metàl·lic i ha deixat reduïda la tasca del Centre al manteniment de delegacions als camps de concentració i a la tramessa periòdica de medicines, paper, segells de correus, sobres, roba i altres coses indispensables, en quantitat certament molt inferior a les necessitats de més de 50.000 catalans que es troben allotjats encara en males condicions. El centre d'ajut realitza la coordinació amb l'organisme central d'emigració (SERE), per mitjà del qual es fan els embarcaments cap a Mèxic i, en data propera, començar les expedicions cap a Xile. Per altra part, la institució cultural transmet als camps de concentració, fins on li és possible, amb la col·laboració del "Centre d'Aide aux Intellectuels", llibres i revistes; la manca d'obres escrites en català és un obstacle i una greu dificultat per al compliment d'aquesta tasca.

La "Fundació Ramon Llull" està concebuda sobre la base d'una col·laboració de caràcter administratiu amb els elements francesos, i a cada país on s'organitzi una filial, amb els elements nadius del país. L'alta direcció cultural està encomanada a l'Acadèmia Catalana, constituïda per tots aquells acadèmics que es troben exilats, qualsevulla que sigui la branca científica a què pertanyin. La direcció central està assegurada pel Delegat que sota-signa. Els membres catalans del Consell d'Administració són els següents:

POMPEU FABRA, (President), President de l'Institut d'Estudis Catalans, President del Patronat de la Universitat Autònoma, professor de filologia i de llengua catalana; Mestre PAU CASALS; ANTONI ROVIRA i VIRGILI, diputat, fundador de la "Revista Catalunya"; PERE BOSCH GIMPERA, Conseller de Justícia del darrer Govern de Catalunya, Rector de la Universitat, Professor de Prehistòria; CARLES PI I SUNYER, Conseller de Cultura del darrer Govern de Catalunya, ex-Conseller Primer, ex-Alcalde de Barcelona, professor a l'Escola Superior d'Agricultura, escriptor; LLUIS NICOLAU D'OLWER, professor a la Universitat Autònoma de Barcelona, membre de la Institució de les Lletres Catalanes, ex-ministre de la República, membre de la Comissió Internacional d'Història; VENTURA GASSOL, ex-Conseller de Cultura de la Generalitat; ex-President del Comitè de l'Exposició d'Art Català Antic a París; Poeta; JOSEP PONS I PAGES, President de la Institució de les Lletres Catalanes, escriptor; i el que suscriu, ANTONI MARIA SIBERT, Conseller de Governació i d'Assistència Social del darrer Govern de Catalunya, ex-Conseller de Cultura, magistrat del Tribunal de Garanties Constitucionals, professor a la Universitat de Barcelona, membre de l'"Entr'Aide Universitaire Internationale" de Ginebra, Sots-Director de l'Institut d'Estudis Internacionals i de Dret Comparat, Delegat General Director de la "Fundació Ramon Llull".

L'Acadèmia Catalana està constituïda pels senyors següents: PERE COROMINES, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i President de la secció de Ciències, Director de l'Escola d'Estudis Comercials; JERONIM SOLDEVILA, historiadore i professor a la Universitat de Barcelona.

CARLES RIBA, poeta i crític, professor a la Universitat de Barcelona; J. SERRA HUNTER, ex-Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, professor de Filosofia, ex-Vice-President del Parlament Català, membre de l'Institut d'Estudis Catalans; AUGUST PI I SUNYER, professor a la Universitat Autònoma, Director de l'Institut de Fisiologia, membre de la Reial Societat d'Anglaterra, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Institució de les Lletres Catalanes; JOSEP CARNER, ex-Ministre plenipotenciari a París, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Institució de les Lletres Catalanes, poeta; GABRIEL ALOMAR, ex-ambaixador de la República, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Institució de les Lletres Catalanes, professor de literatura; JOSEP M. CAPDEVILA, escriptor, membre de l'Institut de les Lletres Catalanes, etc.

Per a la coordinació de les activitats de les nostres filials i centres que vulguin adherir a la Fundació, l'assemblea accepta els delegats de les esmentades entitats mitjançant certs requisits.

El nostre propòsit és la coordinació de tots els esforços i la unitat de totes les tendències. A aquest fi, no hem deixat d'estar en contacte amb tots els grups i àdhuc amb persones que han pres actituds pel seu compte, en el judici de les quals no volem per ara entrar. Una acció política en el moment oportú, ha de respondre a la unitat i disciplina si no volem exposar-nos a caure una vegada més en les dissidències que tan mal han fet a la nostra existència com a poble. Tot i que la Fundació no té el caràcter de combativitat política, la seva constitució no és obstacle ni significa la renúncia per tal que aquesta acció complementària pugui ésser desenvolupada. La tasca de la Fundació sols pot realitzar-se per un organisme l'existència del qual sigui permesa per les autoritats i els governs estrangers, que no permeten en les circumstàncies que travessa Europa, altra propaganda que la de l'afirmació de la nostra realitat cultural i de la nostra pròpia existència nacional, definida per la llengua i pels valors i aportacions de Catalunya a l'exterior.

El pressupost de manteniment dels Centres, residències, menjadors i serveis d'assistència als exilats catalans ultrapassa el mig milió de francs mensuals. Aquesta xifra dona una idea de les dificultats que tenim per a mantenir aquesta obra. Cada dia són més migrades les aportacions dels Comitès francesos que col·laboren en la nostra organització i especialment en els mesos d'estiu, els nostres ingressos acusen una tendència a la baixa, que ens pot obligar a disminuir considerablement el volum d'aquests serveis. Per a poder atendre el mínim de les necessitats dels catalans refugiats a França, seria necessari duplicar almenys aquest pressupost. Mercès a les gestions realitzades pel President Companys, s'ha pogut obtenir una aportació força important, de 200 mil francs, que ha permès el sosteniment dels serveis en el mes de Juliol.

Un Comitè de Patronat ha estat constituït a l'Associació d'Amics de la República Francesa, per a donar suport a la Fundació i a les obres d'assistència catalanes. Aquest Patronat està sota la presència honorària del Ministre de l'Educació Nacional de França i del President de Catalunya i format pels senyors Pompeu Fabra, Nicolau d'Oliver, Santalo i Sbert; Monsieur Jacquinet (President del Comitè Executiu de l'Associació d'Amics de la R.F.), M. Painlevé, Secretari General de l'A.A.R.F.), M. Robert Lange (Delegat General de l'A.A.R.F.), Mme. Meletere (Presidenta de l'"Entr'Aide Féminine de France"), M. Philippe Serre (President de la Comissió d'Emigració i Treball de França).

En nom de tots els membres del Comitè de Patronat i del Consell, rebeu les nostres salutacions.

Vostre, Per Catalunya,

Compte corrent n° 44112.

AL: National City Bank of New York (France)

A nom de: A.M. Sbert.

